

İris Pigmet Epitel Dekolmanı ve Reaksiyonel Fibrozis*

Iris Pigment Epithelial Detachment and Reactional Fibrosis

Yasin Şakir GÖKER¹, Çiğdem ALTAN², Samuray TUNCER³, Hasan GÜNEŞ⁴

ÖZ

Bu vaka sunumunda iris arkasında kitlesi olan bir olgunun görüntüleme bulguları ile tanısını sunmayı amaçladık. Otuz yaşında bayan hasta rutin görme muayenesi ile başvurdu. Sistemik öyküsünde arjinaz eksikliğine bağlı üre siklus defekti mevcut idi. Mental motor retardasyonu mevcut olup, en iyi düzeltilmiş görme keskinliği binoküler 3 metreden parmak sayma idi. Ön segment muayenesinde sağ gözde arka kamara göz içi lensi ve iriste temporal kadran alt kısmında bir kitle imajı, sol gözde ise arka kamara göz içi lensi izlendi. Fundus muayenesinde herhangi bir patoloji saptanmadı. Lezyon visante ön segment optik koherens tomografi ve ultrasonik biyomikroskop (UBM) ile görüntülendi. Bu bulgular ışığında lezyonun göz içi lens optiğinin iris dokusu arasına girmesi sonucu iris pigment epiteli ayrışması ve reaktif fibrozise bağlı olduğu düşünüldü. Lezyon altı aylık kontroller ile büyüklük yönünden takip edildi ve lezyonda herhangi bir değişiklik saptanmadı. İris kitleleri ayırıcı tanıların yapılması açısından önemli bir hastalık gurubunu oluşturmaktadır. Visante ön segment optik koherens tomografi ve UBM iris kitlelerin ayırıcı tanısında yararlı cihazlardır.

Anahtar Kelimeler: İris pigment epiteli, ultrasonik biyomikroskopi, visante ön segment optik koherens tomografi.

ABSTRACT

To present the clinical and imaging findings of a patient with a lesion behind iris. A 30-year old female patient admitted for her routine ophthalmic examination. She had urea cycle defect according to arginaz deficiency and mental motor retardation in her systemic assesment. Binocular best corrected visual acuity was counting fingers at 3 meters. In her slit lamp examination a posterior camara intraocular lens and a mass at the inferotemporal quadrant of the iris was noticed at the right eye. There was a posterior camara intraocular lens at the left eye. Fundoscopic examination was normal. Lesion was assessed via visante anterior segment optical coherence tomography and ultrasound biomicroscopy (UBM). In the light of these findings patient was diagnosed as iris pigment epithelial detachment and reactional fibrosis due to the optic part of the intraocular lens entrance between the iris pigment epithelial. Lesion size was followed with 6 months intervals and no change was found. Iris lesions composes important diseases in terms of differantial diagnose. Visante anterior segment optical coherence tomography and UBM were very useful devices for differantial diagnose of these lesions.

Key Words: Iris pigmet epithelial, ultrasonic biomicroscopy, visante anterior segment optical coherence tomography.

*Bu makale TOD Ulusal Oftalmoloji Kongresi'nde (2011) poster olarak sunulmuştur.

- 1- M.D., Ulucanlar Eye Training and Research Hospital, Ankara/TURKEY
GOKER Y.S., yasingoker5367@hotmail.com
- 2- M.D. Associate Professor, Beyoglu Eye Training and Research Hospital, Istanbul/TURKEY
ALTAN C., cigdem_altan@yahoo.com
- 3- M.D. Associate Professor, Special Dunya Eye Hospital, Etiler-Istanbul/TURKEY
TUNCER S., sbtuncer@yahoo.com
- 4- M.D. Asistant, Beyoglu Eye Training and Research Hospital, Istanbul/TURKEY
GUNES H., hasangunes72@yahoo.com

Geliş Tarihi - Received: 26.02.2015
Kabul Tarihi - Accepted: 02.04.2015
Glo-Kat 2015;10:230-232

Yazışma Adresi / Correspondence Adress: M.D., Yasin Sakir GOKER
Ulucanlar Eye Training and Research Hospital, Ankara/TURKEY

Phone: +90 555 807 01 84
E-mail: yasingoker5367@hotmail.com

GİRİŞ

Periferik iris lezyonları rastlantısal olarak izlenen ve ayrıcı tanılarının yapılması yönünden önemli bir hastalık gurubunu oluşturmaktadır. Lezyonlar büyüyerek kitle imajı vermeden asemptomatik olarak uzun bir süre sebat edebilirler. Bunlar arasında silier cisim melanomları ve kistleri, iris kistleri ve eski kronik lens materyalleri sayılabilir. Bu hastalık gurubunun ayrıcı tanılarının yapılması tedavi açısından büyük bir önem taşımaktadır. Manyetik rezonans görüntüleme, visante ön segment optik koherens tomografi (Visante OKT) ve ultrasonik biyomikroskopi (UBM) gibi değişik görüntüleme metotları kullanılarak ayrıcı tanı yapılabilir.

Siliyer cisim melanomlarının tipik UBM bulguları Finger ve ark. tarafından bildirilmiştir.¹ Augsburg ve ark. ise iris ve silier cisim kistik lezyonlarını UBM ile değerlendirmişlerdir.²

Visante OKT retinal OKT'nin gelişmesiyle bulunmuş bir cihazdır ve retinal OKT'den (820 nm) daha uzun bir dalga boyu (1310 nm) kullanır.³⁻⁴ Bu sayede kornea, iris, iridokorneal açı gibi ön segment elemanları ve iris arkasında kalan siliyer cisim ve siliyer sulkus gibi yapılar da değerlendirilebilir.⁵ UBM ise ön segment yapılarının ve fizyopatolojik özelliklerinin yüksek çözünürlüklü görüntülerini gerçek zamanlı olarak 50 mikrometre aksiyel ve lateral çözünürlükle verebilir.⁶⁻⁷

Biz bu olgu sunumunda Visante OKT (Carl Zeiss Meditec) ve UBM (Vumax II, Sonomed, CA USA) kullanılarak iris arkasında lezyonu olan bir hastayı sunmaya çalıştık.

OLGU SUNUMU

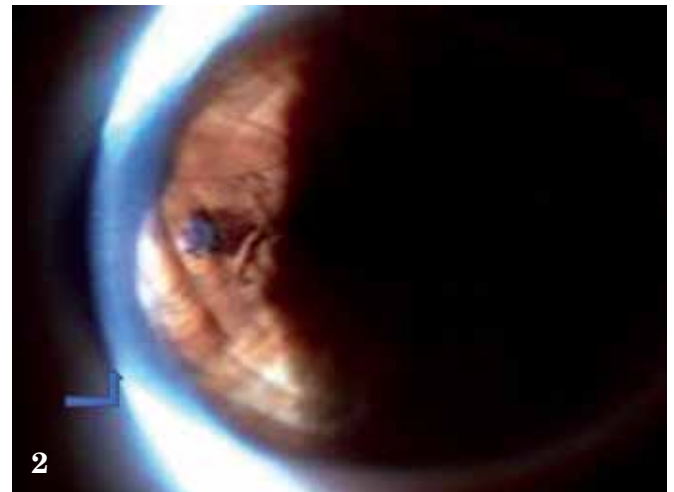
Otuz yaşında bayan hasta kliniğimize rutin oftalmolojik muayene için kardeşi ile beraber ailesi tarafından getirildi. Hastanın hikayesinde; 2 yaşında bir ay ara ile konjenital katarakt tanısı ile fakoemül-

sifikasyon ve göz içi lens implantasyonu cerrahisi geçirdiği öğrenildi. Sistemik muayenede kardeşinde de mevcut olan arjinaz eksikliğine bağlı üre siklus defekti ve buna bağlı mental motor retardasyon mevcuttu. Oftalmolojik muayenede refraksiyon değerleri sağ gözde -4.50 diyoptri; sol gözde ise -3.75 diyoptri idi. Düzeltmesiz görme keskinlikleri binoküler yaklaşık bir metreden parmak sayma düzeyinde; en iyi düzeltilmiş görme keskinliği (EİDGK) ise gene binoküler üç metreden parmak sayma düzeyinde idi. Biyomikroskopik muayenede sağ gözde arka kamara göz içi lensi mevcut olup iriste temporal kadran alt kısmında öne doğru bir bombelik saptandı. (Resim 1,2) Sol gözde ise arka kamara göz içi lensi mevcut olup diğer yapılar normal olarak değerlendirildi. Göz içi basınçları her iki gözde 16 mmHg idi. Fundus muayenesinde ise her iki göz olağandı.

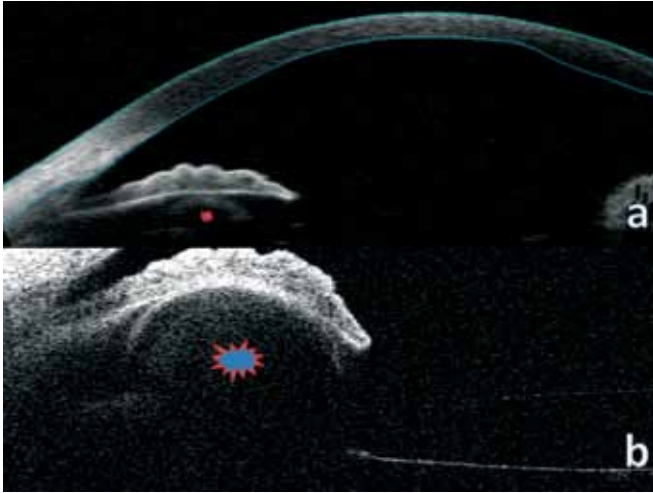
Hastanın visante ön segment OKT görüntülemesinde (Resim 3) lezyonun solid komponentli olduğu görüldü. Fakat lezyon arka sınırlarının net seçilememesi nedeniyle hasta UBM ile değerlendirildi. UBM görüntülemesinde göz içi lens optiğinin iris pigment epiteli arasına girdiği ve buna bağlı kitle imajı veren reaksiyonel bir fibrotik reaksiyon olduğu izlendi. (Resim 4) Hastaya riskleri, yararları ve olası komplikasyonları anlatılarak hasta takibe alındı. Altı aylık kontroller ile lezyon görüntülendi ve büyüklüğünde herhangi bir değişiklik saptanmadı.

TARTIŞMA

İris de kitle yapan iris kistleri, siliyer cisim melanomları, iris nevüsü, yabancı cisim, metastatik lezyonlar ve medullaepitelyoma gibi lezyonların yanında kitle imajı veren ve epitelyal inklüzyon kistlerine benzeyen kronik lens bakiyeleri ve fibrotik reaksiyonlar da unutulmamalıdır.⁸⁻⁹ Bu hastalık gurubunun görüntüleme metotları kullanılarak ayrıcı tanılarının yapılması tedavi açısından büyük bir önem arz etmektedir.

Resim 1,2: Biyomikroskopik muayenede iriste temporal kadran altında ok ile gösterilen lezyon.

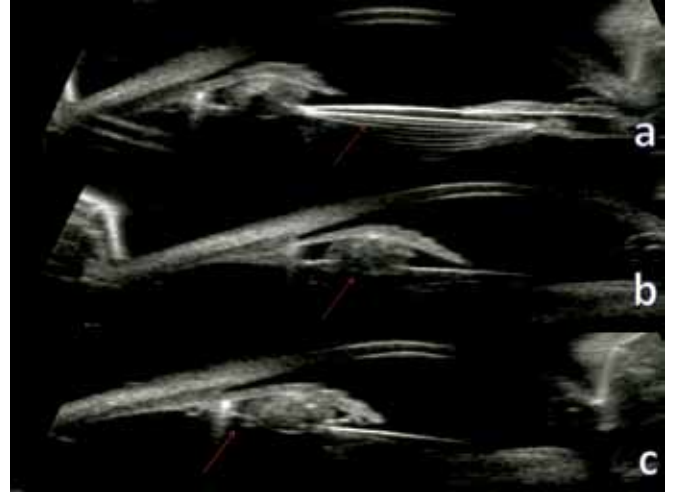

Resim 3a-b: Lezyonun visante ön segment optik koherens tomografi ile gösterilen iki görüntüsü. Lezyon yıldız ile gösterilmiştir.

UBM lezyonların solid kistik ayrımını yapabilmekte, iç yapılarını ayrıntılı olarak görüntüleyebilmekte, sınırlarını tayin edip boyutlarını ölçebilmekte ve lezyonun ön silyer cisme uzanımı veya sadece irise sınırlı kaldığı ayırt edilebilmektedir.¹⁰ Finger ve ark.,¹ yaptığı 24 olguluk iridosilyer melanom çalışmasında, lezyonların UBM bulgularını sunmuşlardır. Visante OKT ise tümörün yapısının değerlendirilmesinde ve tümörün çevre dokularla ilişkisinin tespitinde önemlidir.¹¹ Bianciotto ve ark.,¹² 200 hasta üzerinde UBM ve visante OKT görüntülerini karşılaştırdığı çalışmada UBM'nin visante OKT'ye göre tümör arka sınır görüntülerini ve tümörün bütün konfigürasyonunu daha net bir biçimde verdiğini bildirmişlerdir.

Bizim olgumuzda da visante OKT görüntülemesinde lezyonun arka sınırları ve bütün konfigürasyonu net bir şekilde değerlendirilemedi. UBM görüntülemesinde ise lezyon bir bütün olarak değerlendirildi ve göz içi lensinin optik parçasının iris pigment epitelini ayrıştırarak reaksiyonel bir fibrotik reaksiyona yol açtığı görüldü. Tanı konulurken ek invaziv bir işlem yapılmadı ve lezyon takip edildi.

Sonuç olarak iris kitlelerinde UBM ve visante OKT gibi görüntüleme metodlarından faydalanılarak tanı konulması ek invaziv girişimlere gereksinimi çoğu zaman ortadan kaldırmaktadır. Ayrıca bu görüntüleme metodlarından faydalanılarak lezyonların anatomik boyutlarının takibi de yapılabilmektedir.

Resim 4a-c: Hastanın ultrasonik biyomikroskopik görüntüsü. Ok ile gösterilen göz içi lens optiği (a). Ok ile gösterilen reaksiyonel fibrozise bağlı kitle görüntüsü (b). Ok ile gösterilen göz içi lens optiğinin iris pigment epitelini ayrıştırması (c).

KAYNAKLAR/REFERENCES

1. Finger PT, Reddy S, Chin K. High frequency ultrasound characteristics of 24 iris and iridociliary melanomas. Arch Ophthalmol 2007;125.
2. Augsburg JJ, Affel LL, Benarosh DA. Ultrasound biomicroscopy of cystic lesions of the iris and ciliary body. Trans Am Ophthalmol Soc 1996;94:259-71.
3. Goldsmith JA, Li Y, Chalita MR, et al. Anterior chamber width measurement by high-speed optical coherence tomography. Ophthalmology 2005;112:238-44.
4. Radhakrishnan S, Goldsmith J, Huang D, et al. Comparison of optical coherence tomography and ultrasound biomicroscopy for detection of narrow anterior chamber angles. Arch Ophthalmol 2005;123:1053-9.
5. Radhakrishnan S, Goldsmith J, Huang D, et al. Comparison of optical coherence tomography and ultrasound biomicroscopy for detection of narrow anterior chamber angles. Arch Ophthalmol 2005;123:1053-9.
6. Pavlin CJ, Harasiewicz K, Shearer MD, et al. Clinical use of ultrasound biomicroscopy. Ophthalmology 1991;98:287-95.
7. Potash S, Tello C, Liebmann JM, et al. Ultrasound biomicroscopy in pigment dispersion syndrome. Ophthalmology 1994;101:332-9.
8. American Academy of Ophthalmology 2003-2004 p: 227-8.
9. Hamburg A, Van Bijsterveld OP. Delayed lens-induced inflammation. Ophthalmologica 1988;196:126-31.
10. A. Murat Sarıcı. Göz tümörlerinde yeni görüntüleme metodları- ultrason biyomikroskopi, optik koherens tomografi, fundus otofloresans görüntüleme. Turk J Ophthalmol 2014;44:(Özel Sayı) 66-70.
11. Kıratlı H, Erkan K. Oküler tümörlerde optik koherens tomografi. Türkiye Klinikleri 2010;3:55-60.
12. Bianciotto C, Shields CL, Guzman JM, et al. Assessment of anterior segment tumors with ultrasound biomicroscopy versus anterior segment optical coherence tomography in 200 cases. Ophthalmology 2011;118:1297-302.